

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามระบบราชการในทัศนคติของข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมในจังหวัดสตูล พบว่าส่วนใหญ่ข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิม มีการประสานสัมพันธ์ในสภาพการทำงานและสภาพส่วนตัวค่อนข้างสูงและได้รับ ความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อมีการร้องขอในระดับสูง มีขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในระดับปานกลางตลอดจนมีความรู้สึกปลอดภัยจากปัญหาการแบ่งแยกดินแดนในระดับค่อนข้างสูง ส่วนความหวาดหวั่นในปัญหาโจรผู้ก่อการร้ายค่อนข้างมีในระดับต่ำ ฉะนั้นโดยส่วนรวมการปฏิบัติงานของข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมจึงมีความสะดวกราบรื่น อุปสรรคและปัญหาบางอย่างเป็นส่วนน้อย ฉะนั้นหากทางราชการได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่มีอยู่นั้นย่อมมีผลให้การพัฒนาประเทศบรรลุจุดมุ่งหมายได้

โดยที่ความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของหน่วยงานนั้นเกิดจากหลังสร้างสรรคอันมีประสิทธิภาพของผู้นับถือทุกระดับชั้น จึงจำเป็นที่ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจะต้องศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้นับถืองานให้แจ่มชัดทั้งในด้านพฤติกรรมและความต้องการของผู้นับถืองานแต่ละคน เพื่อหาวิธีจูงใจได้อย่างเหมาะสมและต้องคำนึงถึงว่าความต้องการแต่ละคนแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน อันได้แก่ **มรณทัศน์** **ความมุ่งหวังในชีวิต** **ความรู้และประสบการณ์ทัศนคติ** **ความเชื่อ** ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคน และปัจจัยภายนอกอันได้แก่สภาพแวดล้อมภายในหน่วยงาน **ครอบครัว** **สังคม** **เศรษฐกิจ** และการเมือง ที่มีผลต่อการกำหนดพฤติกรรมของผู้นับถืองาน ฉะนั้นการพยายามทำให้เป้าหมายของผู้นับถืองานสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน และได้รับความสำเร็จในจุดมุ่งหมายทั้งสองอย่างร่วมกัน เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยของข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิม

นั้นมีความประสานสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างดี จึงย่อมมีผลต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดีขึ้น
ไปด้วย

ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นได้โดยแต่ละฝ่ายจะต้องเข้าใจถึงอิทธิพลความเชื่อของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยไม่มีอคติต่อเพื่อนร่วมงานที่ต่างศาสนาอื่น เมื่อเข้าใจกันดีการปฏิบัติงานย่อมไม่มีอุปสรรค ฉะนั้น เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยแล้ว ข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมยังมีความเห็น
ว่า ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกันเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในหน้าที่ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้และมีความเข้าใจและยอมรับศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีของอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและทำงานร่วมกันในบรรยากาศที่ดี

ในทัศนะเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ขวัญหรือใจดี
ของครูปฏิบัติงานจะกระทบกระเทือนต่อการทำงานและผลผลิตของหน่วยงาน ตลอดจนมาตรฐานที่กำหนดไว้ทั้งในกานปริมาณและคุณภาพด้วย ขวัญเป็นส่วนประกอบของทัศนคติและความรู้สึกของครูปฏิบัติงานที่จะต้องมีการตรวจสอบอยู่เสมอ โดยพิจารณาถึงทัศนคติของครูปฏิบัติงานเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับหมู่คณะและสภาพของหน่วยงาน ความสัมพันธ์กับหมู่คณะนั้นเกิด ความต้องการคบหาสมาคมกับผู้อื่นซึ่งเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งของครูปฏิบัติงาน อันจะเกิดขึ้นทั้งในคานส่วนตัวและในหน้าที่การงาน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้เกิดขึ้นและวิถีทางจิตใจของแต่ละคนและรวมกันปฏิบัติงานมีแรงกระตุ้นและทำให้ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยพบว่า ทั้งข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิม มีการประสานสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ดังนั้นในการปฏิบัติงานร่วมกันจึงไม่เกิดปัญหา
อย่างไรก็ตามหากมีการแก้ไขจุดบกพร่องที่มีอยู่ เช่น การส่งเสริมให้มีความเข้าใจในคานศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ก็ย่อมมีผลต่อการประสานสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายให้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ระเบียบในการปฏิบัติราชการก็มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน เช่น การกำหนดให้มีการแข่งขันบนพื้นฐานของความสามารในการเข้ารับราชการ การบรรจุ การแต่งตั้ง การโยกย้าย และการเลื่อนขั้นนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้โดยหน่วยงานจะต้องมีการบันทึกผลเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาแต่งตั้งให้ ความดี ความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งการพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีในมาตรฐานเดียวกัน เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจของข้าราชการครู จากผลการวิจัยข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมส่วนหนึ่งเห็นว่าในเรื่องเหล่านี้ยังไม่ได้รับ ความยุติธรรม ซึ่งเป็นการส่งผลไปถึงความเห็นว่าอาชีวะครูไม่มีความมีเดียง มีการออกจากงานและไม่ส่งเสริมให้บุคคลในรุ่นหลัง ๆ เข้ารับราชการเป็นครู เมื่อสำเร็จจากการศึกษา เพื่อมีค เป็นอาชีพ ความเห็นเหล่านี้มีผลต่อบัณฑิตครูภาคเอกชนในปัจจุบัน

ความพึงพอใจสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานส่วนหนึ่งจะเป็นผลมาจากทัศนคติของบุคคลและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในที่ทำงานและนอกที่ทำงาน ฉะนั้น การแสดงออกของเพื่อนร่วมงาน และบุคคลภายนอกต่อหน้าที่การงานที่รับผิดชอบอยู่จึงเป็นสิ่งสำคัญ สภาพแวดล้อมอาจจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานพอใจหรือไม่พอใจก็ได้ กล่าวคือ ความพึงพอใจในงานเป็นความรู้สึกชอบและมี ความประสงค์ จะปฏิบัติงานนั้นให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์การให้มากที่สุด โดยเฉพาะงานราชการซึ่งมีลักษณะพิเศษของหน่วยงานที่แตกต่างจากองค์การแบบอื่นซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับสาธารณะ ไม่สามารถวัดได้ด้วยผลกำไร ความพึงพอใจในบางครั้งเกิดจากการที่ใคร่รัก ความสำคัญจากประชาชนและหน่วยงานราชการอื่น ๆ ฉะนั้นนโยบายหรือโครงการบางอย่างจะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลภายนอกด้วย ซึ่งหมายความว่ารวมทั้งประชาชนและหน่วยงานอื่น ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาการศึกษาซึ่งทุกฝ่ายจะมีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วยกันเกือบทั้งสิ้น เมื่อพิจารณาถึงผลการวิจัย ทั้งข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมเห็นว่าใคร่รัก ความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่นในระดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีการประสานสัมพันธ์ร่วมมือกันเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและผลการวิจัยข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมต่างก็มีความพึงพอใจในผลงานอันเกิดมาจากความร่วมมือ ฉะนั้นถ้าหากมีการปรับปรุงการบริหารของ

ในส่วนที่ปกครองอยู่เพียงเล็กน้อยนั้นให้ขึ้น การดำเนินงานก็จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน

สิ่งแวดลอมก็สามารถทำให้เกิด ความพึงพอใจให้เกิดขึ้นแก่ผูปฏิบัติงานได้ ฉะนั้น ความต้องการ ความปลอดภัยในด้านสิ่งแวดลอมเป็นสิ่งสูงใจขั้นหนึ่งของผูปฏิบัติงาน อันใดแก่ ต้องการที่จะได้รับความคุ้มครองจากภัยอันตรายทาง ๆ ที่จะมีต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน เช่น อาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะผูปฏิบัติงานปรารถนาที่จะมีชีวิตอยู่อย่างราบรื่นในสังคมที่ปลอดภัยหรือในองค์การที่เป็นระเบียบ เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองแก่สมาชิกในองค์การหรือประเทศ เช่น กฎหมาย การตีประเทศี พหาร ตำรวจ ทหาร เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าในทัศนะของข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิม วิตความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยในคานนี้ แต่อย่างไรก็ตามในด้านการศึกษาจาก โจรผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนและข้าราชการครูส่วนหนึ่งตระหนักถึงปัญหาในเรื่องนี้ และรู้สึกเป็นห่วงกังวลกับเหตุการณ์ในทางการเมือง การได้รั ขาวสารทางการเมือง เกี่ยวกับการป้องกันจากทางราชการน้อยหรือไม่เพียงพอ และการ ที่ทางรัฐบาลมีมาตรการขึ้นตอนในการปราบปรามที่ไม่เด็ดขาด แต่ละหน่วยงานไม่ไ้ ความร่วมมือประสานงานกับฝ่ายปกครอง เพื่อปราบปราม ปัญหาทั้งหมดนี้เป็นอุปสรรค ต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการครู เป็นอย่างถึงและมีผลให้การดำเนินการสอนเต็มไป ด้ขาดความหวาดหวั่น วิตกกังวลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ตามหลักการแล้วการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่าย ปกครอง เช่น ตำรวจ พหาร และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง จะต้องให้ความร่วมมือ และประสานงานกัน เพราะเป็นงานที่ทำเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน การรักษา ความสงบเรียบร้อยภายใน การรักษาเอกราชอธิปไตยของประเทศชาติ และเนื่องจาก งานราชการดำเนินงานที่ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดใน ความรับผิดชอบต่องสังคม แม้จะผลัด เปลี่ยนรัฐบาลขึ้นปกครองประเทศใด ๆ ก็ตาม แต่เมื่อมาพิจารณาถึงความเห็นของ ข้าราชการครูแล้ว หน่วยงานฝ่ายปกครองและ ความร่วมมือประสานกันของหน่วยงาน อัน เกี่ยวกบั ความมั่นคงปลอดภัยยังไม่ได้ให้หลักประกันแก่ผูปฏิบัติงานในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครูและของประชาชนส่วนรวมในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่าง

เพียงพอ โดยเฉพาะสำหรับห้องที่มีปัญหา ความปลอดภัยค่อนข้างรุนแรง

สำหรับในหน่วยงาน ความต้องการความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานจะเป็นไป
 ในรูปต้องการความเข้มงวดในการปฏิบัติงาน ต้องการได้รับหลักประกันเกี่ยวกับสวัสดิภาพ
 และสวัสดิการต่าง ๆ กล่าวคือ จะต้องมีหลักประกันในการจ้างงาน มีหลักประกันอุบัติเหตุ
 ในการปฏิบัติงาน เช่น ชดเชยค่าเสียหายต่าง ๆ เมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต
 ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ และให้สวัสดิการอื่น ๆ เช่น การรักษาพยาบาลยามเจ็บไข้
 เหล่านี้เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ดี แม้วางครั้งจะมีอุปสรรคหรือ
 ปัญหาเกิดขึ้น ทั้งนี้ในจังหวัดสตูล ข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมยังเห็นว่าอาชีพครู
 นี้ยังไม่ได้รับหลักประกันความปลอดภัยในระดับอื่นและชีวิตอย่างเพียงพอ ในขณะที่ต้อง
 ปฏิบัติงานในห้องที่ค่อนข้างเสียงดังถึงที่เป็นอยู่ มีผลให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ
 งานอยู่ในระดับต่ำ

ในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาการแบ่งแยกดินแดน ข้าราชการครูส่วนหนึ่งเห็นด้วย
 กับประเด็นที่ว่าการศึกษาที่จังหวัดสตูลมีปัญหาการแบ่งแยกดินแดนน้อยกว่าจังหวัดใกล้เคียงกัน
 เป็นเพราะไม่มียาเสพติดคอกและมีสภาพภูมิศาสตร์ที่คล้ายคลึงกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
 แต่ไม่ยอมรับถึงความปลอดภัยจากปัญหาเรื่องสิ่งผิด โดยยังเห็นว่าในอนาคตปัญหาการ
 แบ่งแยกดินแดนอาจเป็นปัญหาที่ร้ายแรงก็ได้ เนื่องจากสาเหตุของสภาพของห้องที่ที่เป็น
 อยู่ เช่น บางห้องที่มีปัญหาเรื่องโจรสลัด การลักเล็กขโมยน้อย ปัญหาทางสังคม
 ได้แก่ปัญหาวัยรุ่นเกี่ยวกับยาเสพติด สภาพะการว่างงานของผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน ปัญหา
 ทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับความยากจนของประชาชนในบางท้องที่ การบริการสาธารณสุขที่รัฐ
 จัดบริการให้ไม่เพียงพอและทั่วถึง ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชน
 เหตุผลเหล่านี้ทำให้มองเห็นว่าถึงแม้จังหวัดสตูลจะมีผู้นำถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม
 ในจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนก็ยังมิใช่ ซึ่งจากการวิจัยที่
 พบว่าปัญหาการแบ่งแยกดินแดนเป็นปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับค ความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน

และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในความเห็นของข้าราชการครู ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ห่างไกล โอกาสเสียมงกัยย่อมมีตลอดเวลา ฉะนั้น แม้ว่าจะมีผู้หาจะมีไม่มากนักย่อมกระทบกระเทือนต่อขวัญและกำลังใจของข้าราชการครูอย่างแน่นอน

องค์ประกอบที่ทำให้ครูปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจนั้น เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ ลักษณะงานดี จักรบริการดี มีผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานและมีความก้าวหน้าในงาน สิ่งเหล่านี้หากหากครูปฏิบัติงานได้รับจากหน่วยงานเพียงพอเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ต้องการ การปฏิบัติงานที่เป็นไปด้วยความเต็มใจที่จะพบเพื่อกำลัปัญหา และความสามารถทั้งหมดที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น ซึ่ง ข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมยังไม่ได้รับการตอบสนองต่อความต้องการในหลายประการด้วยกัน เป็นสาเหตุให้เกิดความเบื่อหน่ายในงานที่รับผิดชอบอยู่ เช่น อาจเป็นเพราะงานไม่ตรงกับความต้องการ ความรู้ความสามารถและความชำนาญที่ตนมีหรือศึกษามา ตลอดจนเงินเดือนและรายได้ไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขได้ และงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานไม่เพียงพอ สิ่งเหล่านี้เป็นการชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานยังมีบกพร่องต่อการปรับปรุงสภาพการทำงานทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน จึงมีผลทำให้ขวัญและความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น หากมีลักษณะเช่นนี้สะสมนานเข้า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในหน้าที่จะลดน้อยลงและการพัฒนาการศึกษาก็จะเกิดขึ้นเป็นผลสำเร็จได้นั้นย่อมจะเกิดขึ้นยากและไม่สามารทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดสตูลที่ยังยากจนและขาดการศึกษาได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นได้

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามระบบราชการในทัศนะคติของข้าราชการครูไทยพุทธและมุสลิมต่อการปฏิบัติราชการในจังหวัดสตูลนั้น จะเห็นได้ว่าระดับขวัญและความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการปฏิบัติราชการส่วนหนึ่งยังไม่อยู่ในระดับดีเท่าที่ควร

จากผลการวิจัยทัศนคติของข้าราชการครูไทยพุทธและข้าราชการครูไทยมุสลิมในการปฏิบัติงานในระบบราชการ ดังที่กล่าวมาข้างนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่อง ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียม

ประเพณีและวัฒนธรรม เงินเดือน สวัสดิการ ของข้าราชการครูที่ทางราชการมอบให้ และนโยบายในการปราบปรามและป้องกันภัยอันเนื่องมาจากการลดความของโจรผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์และปัญหาการแบ่งแยกดินแดน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า เรื่องเหล่านี้ควรมีแนวทางแก้ไขในวิธีการดังต่อไปนี้

เนื่องจากจังหวัดสตูลมีความแตกต่างทางด้านความเชื่อ ศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีของประชาชนทางหน่วยงานราชการ ควรจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนา ระหว่างประชาชนและข้าราชการ ส่งเสริมให้เกิดการผสมผสานทางสังคมระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและกันเป็นอย่างดี เกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน และยอมรับว่าคนไทยพุทธหรือคนไทยมุสลิมต่างมีความหมายหรือมีคุณค่าต่อกันและกัน แม้วางใจคนต่างดงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนไว้ และมีผลต่อความรู้สึกที่ว่าเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีโอกาสในการร่วมกิจกรรมการใช้บริการสาธารณะร่วมกัน และจะมีผลต่อความเข้าใจอันดีระหว่างข้าราชการกับประชาชนขจัดปัญหาและช่องว่างที่อาจจะเกิดขึ้น

ทางราชการควรคำนึงถึงหลักการของศาสนา ในด้านการให้โอกาสและเสรีภาพในการประกอบพิธีกรรม เช่น ทางราชการออกคำสั่งแก่ผู้นำชุมชนให้ เกณฑ์ลูกบ้าน มาร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาที่ทางราชการจัดขึ้นนั้น เป็นการกำหนดให้ เกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้เป็นไปด้วยความสมัครใจของบุคคลและพิธีกรรมบางอย่างขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม ฉะนั้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างข้าราชการกับประชาชนในท้องถิ่นที่นับถือศาสนาอิสลาม ทางราชการควรมีวิธีการให้ข้าราชการได้ศึกษาถึงหลักการของศาสนาอิสลามในแง่ที่ว่าศาสนาอิสลามมีลักษณะแตกต่างจากศาสนาอื่นอยู่หลายประการ ประการที่สำคัญ คือ เป็นศาสนาที่นับถือความเชื่อและการปฏิบัติ เกือบทุกแง่มุม มีคำสอนเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ศิลปะศาสตร์ จริยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ฯลฯ มีคำสอนทั้งในระดับนโยบายทั่ว ๆ ไป และในระดับการปฏิบัติในชีวิต

ประจำวัน มีคำสอนเกี่ยวกับโลกหน้าและโลกนี้อย่างสมบูรณ์ สรีรแล้วแทบจะเรียกได้
ว่า ไม่มีพฤติกรรมใดหรือแนวความคิดใดของมนุษย์ที่จะพ้นจากขอบข่ายของศาสนาอิสลาม
ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการได้เข้าถึงวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ ของท้องถิ่นเพื่อ
อนุรักษ์และส่งเสริม และหาทางนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
และต่อสังคมและเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทย
พุทธ และชาวไทยมุสลิม อันจะก่อให้เกิดความมั่นคงในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

ความสามารถในการใช้ภาษานั้นเป็นคุณสมบัติอันจำเป็นแรกสำหรับการปฏิบัติ
งานราชการ ที่จริงแล้วมนุษย์สัมพันธ์จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าผู้กระทำได้ไม่สามารการใช้ภาษาในระดับ
ที่ลึกซึ้งพอสมควร ความสามารถใ้ภาษาในระดับแต่เพียงผิวเผิน นอกจากจะนำไปสู่
ความเข้าใจผิดต่าง ๆ นานาแล้ว ยังจะสร้างความระแวงสงสัยต่อกันอีกด้วย ยิ่งถากจ
การต่าง ๆ นั้นเป็นการปฏิบัติราชการแผ่นดินความสามารถใ้ภาษาอย่างคล่องแคล่วยิ่ง
เป็นสิ่งจำเป็น เพราะงานราชการเป็นงานที่จะต้องสัมผัสกับชีวิตของประชาชนเกือบ
ทุกด้าน อาทิเช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง การประกอบอาชีพ
การศึกษา วัฒนธรรมและอื่น ๆ โดยเฉพาะการศึกษาเป็นงานรากฐานสำคัญสำหรับการ
พัฒนาคน เพื่อให้คนเป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศ ข้าราชการครูซึ่งมีภาระหน้าที่ใน
ด้านนี้จำเป็นต้องเข้าใจถึงภาษา วัฒนธรรมนิยมประเพณี และศาสนาในท้องถิ่นที่
ปฏิบัติงานอยู่ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุซึ่งความสำเร็จตามจุดหมาย ฉะนั้น ทางราช
การควรจัดโครงการที่ถาวร สำหรับอบรมข้าราชการครู เพื่อให้โอกาสได้ศึกษาและเรียน
รู้อถึงภาษาและวัฒนธรรมพื้นเมืองของท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานจนสามารถนำมาใช้ราชการได้
และเพื่อกำหนดมาตรการเร่งเร้าให้ข้าราชการชนชวชาญศึกษาด้วยตนเองให้รู้ภาษา
ท้องถิ่นในระดับสูงขั้นเสมอ

ทางด้านการศึกษา โดยส่วนรวมยังมีระดับการศึกษาต่ำ สาเหตุประการหนึ่ง
มาจากผู้นับถือศาสนาอิสลามในท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกลจากอำเภอเมือง จะมุ่งเรียนทางด้าน

หลักการศาสนาอิสลามเป็นสิ่งสำคัญ ขณะเดียวกันโรงเรียนโดยทั่วไปไม่มีวิชาศาสนาอิสลาม
 บรรจุในหลักสูตรการสอน ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามบางกลุ่มเหล่านี้จึงไม่ศึกษาต่อในโรง
 เรียนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นทางราชการควรบรรจุหลักสูตรการสอนศาสนาอิสลามเป็นวิชา
 เล็กสำหรับการศึกษาทุกระดับในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ขยายโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่
 ระบบการศึกษานอกโรงเรียนและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม(ปอเนาะ) ให้ทั่ว
 ถึง โดยส่งเสริมและจัดสรร ครูผู้มีความรู้ความสามารถให้เข้าสอนซึ่งจะเป็นการส่งเสริม
 เสริมให้ผู้นับถือศาสนาอิสลามเข้าศึกษาในระดับสูงขึ้นได้ ในการพัฒนาการศึกษาควรระ
 ทำอย่างจริงจังและเร่งด่วน เพราะการศึกษาเป็นการพัฒนาจิตใจ ความรู้ความสามารถ
 มีทัศนคติที่ดีขึ้น ซึ่งจะ เป็นแนวทางให้ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพและการอยู่รวม
 กันในสังคม

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าข้าราชการครูในจังหวัดสตูลมีระดับขวัญและ
 ความตั้งใจในการทำงานในหน้าที่ไม่ก็เท่าที่ควร สาเหตุต่าง ๆ เนื่องมาจาก
 เงินเดือน สวัสดิการ และงบประมาณของหน่วยงาน รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายในและ
 สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียน ฉะนั้น ขอบบพรองเหล่านี้ย่อมจะมีผลกระทบตอ
 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการพัฒนาการศึกษาและการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ
 ข้าราชการครู ดังนั้น ทางราชการควรริบแก้ไขและดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาเหล่านี้
 เพราะการปฏิบัติงานของข้าราชการหน่วยอื่น ๆ ย่อมประสบปัญหาที่คล้ายคลึงเช่นเดียว
 กันด้วย ทางราชการควรปรับปรุงระบบเงินเดือนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ภาวะ
 ทางเศรษฐกิจและที่สำคัญให้เท่าเทียมกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ ด้วย รวมทั้งสวัสดิการ
 และสิทธิผลประโยชน์ต่าง ๆ ควรคำนึงถึงความยุติธรรมของการปฏิบัติงานในระหว่าง
 ชนบทกับในเมือง ผู้ปฏิบัติงานในชนบทต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ เช่น การขาดแคลน
 บุคลากร ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ปัญหาเรื่องที่พัก ขาดการส่งเสริมให้ก้าวหน้า
 ในอาชีพ เหล่านี้จึงควรมีมาตรการส่งเสริม ความก้าวหน้าทั้งในหน่วยงานครูและหน่วย
 งานอื่น เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถ ทักษะ และเป็นแนวทางในการเลื่อนชั้น เลื่อน
 ตำแหน่งให้สูงขึ้น เพิ่มงบประมาณในการจัดอุปกรณ์การเรียนและการสอนและในด้าน

สถานศึกษาให้เพียงพอ มีการส่งเสริมให้ครูเข้าทำงานในชนบทโดยให้สิทธิพิเศษเพิ่มมากขึ้น เช่น บ้านพัก ค่าเช่าบ้าน ค่าเดินทางในระหว่างการปฏิบัติงานทางหน้าที่ มาตรการในการให้ความสะดวกและป้องกันความปลอดภัย ได้แก่ ข่าวสารทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง วิทยุ โทรทัศน์ การคมนาคม เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เป็นต้น โดยเฉพาะการคมนาคมบางท้องที่มีเฉพาะทางน้ำเท่านั้น เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของครูเป็นอย่างมาก ทางราชการควรเพิ่มงบประมาณและเร่งดำเนินการ

ในกาต วางสัมพันธ์และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ครูใหญ่ซึ่งเป็น ศูนย์บัญชาหรือผู้นำเป็นบุคคลที่สำคัญ เพราะบรรยากาศในโรงเรียนจะเป็นอย่างไร ก็อยู่ที่ผู้บริหารในโรงเรียนส่วนหนึ่งด้วย จึงควรส่งเสริมให้ครูใหญ่มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่เกื้อหนุนให้สูงขึ้น โดยการจัดการสัมมนาซึ่งเน้นหนักในด้านหลักของการปกครอง ประชุมหรือทัศนศึกษาในระดับผู้บริหารโรงเรียน ในสถานที่หรือในโรงเรียนอื่นโดยเฉพาะ โรงเรียนตัวอย่างที่เห็นว่าเป็นตัวอย่างที่ดีได้

สภาพแวดล้อมภายนอกก็มีความสำคัญยิ่งต่อความตั้งใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ซึ่งถึงแม้ว่าจังหวัดสุพรรณบุรีไม่ประสบปัญหาความรุนแรง เรื่องสุกการรายเดือนสวัสดิการแบ่งแยกดินแดนและบางท้องที่ยังไม่ประสบปัญหาภัยก็ตาม แต่ก็ทำให้เกิดความวิตกกังวลแก่ข้าราชการครูอีกทางหนึ่งด้วย ฉะนั้น ทางราชการควรเพิ่มนโยบายและมาตรการในการป้องกันอย่างเด็ดขาด โดยการจัดหาห้องดับไฟมีความเจริญ ขจัดปัญหาภาวะการว่างงาน ส่งเสริมพิธีกรรมทางศาสนาทั้งศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม เพราะหลักการศาสนาจะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวของจิตใจ เป็นส่วนรวมที่เติมกำลังเจ้าหน้าที่การปกครอง เช่น ทหาร ตำรวจ ให้มีเพียงสองหูสองตา เพราะบางท้องที่มีเจ้าหน้าที่ปกครองอยู่แฉกมากหรือไม่เลย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองต้องผ่านการศึกษาอบรมในกาต ธรรม ลัทธิธรรม มโนธรรม และคานาภาษา วัฒนธรรมของท้องถิ่นเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและสามารถเข้ากับประชาชนในท้องถิ่นได้คืออีกด้วยและให้ข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนให้ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความเป็นจริง

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานราชการครูยังมีการใช้ระบบอภิสิทธิ์ชน
คือ มีการเล่นพรรค เล่นพวกในการสอบคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอนย้าย
และการพิจารณาสอบสวนความผิดทางวินัย ดังนั้น ทางราชการควรเพิ่มมาตรการในการ
ป้องกันและพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่กระทำการเหล่านี้ และควรมียุติธรรม
คุณธรรมกับทุกหน่วยงานราชการเพื่อให้มีความยุติธรรมแก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป